

NEMESGULÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2017. (.....) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE
A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMEÉRŐL

Nemesgulács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban Tvt.) 24. § (1) b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában, és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 57.§ (2)-(3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a partnerségi szabályzat (10/2017. (VIII.11.) Önk. rendelet) szerint bevont partnerek véleményének kikérésével, a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja

1. § A rendelet célja Nemesgulács község sajátos településképeinek védelme és alakítása, az építészeti és egyéb zöldfelületi örökségének védelme, a településképvédelem elemeinek, a településképi követelmények, valamint az önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer és településképvérvényesítési eszközök meghatározásával.
2. § A település a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló törvény (a továbbiakban: Btv.) hatálya alá tartozik. Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Btv. településképi előírásait kell alkalmazni.
3. § E rendelet előírásait a hatályos településrendezési eszközökkel (Helyi Építési Szabályzatáról szóló 11/2015. (VI.30.) önkormányzati rendelet (továbbiakban HÉSZ) és szabályozási terv) együtt kell alkalmazni.

2. A helyi védelem célja

4. § (1) A helyi védelem célja a település településképe és történelme szempontjából meghatározó építészeti örökség kiemelkedő értékű elemeinek védelme, a jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.
(2) A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a helyi kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.
(3) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése.
5. § A területileg illetékes Nemzeti Park Igazgatóság által megállapított és nyilvántartásba vett egyedi tájértékek listáját a rendelet 1. melléklet 2. fejezete tartalmazza. A magasabb szintű jogszabály előírása szerint nyilvántartásba vett egyedi tájérték építmény nem bontható el.

3. A településképi szempontból meghatározó területek megállapításának célja

6. § A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolásának célja az egységes karakterű területekre vonatkozó egyes településképi követelmények területi hatályának megállapítása a településképvé megőrzése, vagy javítása céljából.

4. Értelmező rendelkezések

7. § E rendelet alkalmazásában:
  - a) *áttört kerítés*: Amelynél a tömör felületek aránya a kerítés teljes felületének 50%-át nem haladja meg, és az egybefüggő tömör felületek külön-külön nem érik el a kerítés teljes hosszának 10%-át, valamint a kerítés lábazatának magassága nem haladja meg az 60 cm-t.
  - b) *tájkarakter*: A táj sajátos és jól elkülöníthető mintázata, a tájalkotó elemek olyan kombinációja, amely alapján a tájak egyedivé és megkülönböztethetővé válnak.

- c) *értékvizsgálati dokumentáció*: szemrevételezéssel készített szöveges leírást (védelemre javasolt érték jellemzőiről) és helyszíni fotókat tartalmazó, az építészeti, természeti érték dokumentálására szolgáló, szakterületen jogosult szakértő által készített szakvizsgálati anyag.

II. FEJEZET

HELYI VÉDELEM

5. A helyi védelem feladata

8. § A helyi védelem e rendelettel ellátandó feladata a védelmet igénylő építészeti és természeti örökség:
- a) meghatározása, dokumentálása,
  - b) védetté nyilvánítása, nyilvántartása,
  - c) megőrzése, megőriztetése és
  - d) a lakossággal történő megismertetése.

A helyi védelem feladata továbbá a védelem alatt álló építészeti örökség károsodásának megelőzése, illetve a károsodás csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése.

6. Védetté nyilvánítás, védettség megszüntetésének szabályai

9. § (1) A helyi védelem alá helyezést, illetve annak megszüntetését bárki (természetes és jogi személy egyaránt) írásban kezdeményezheti Nemesgulács Község Önkormányzatának polgármesterénél.
- (2) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
- a) a kezdeményező megnevezését;
  - b) a védendő érték megnevezését, szükség esetén körülhatárolását;
  - c) a pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám, épület, ill. telekrész);
  - d) a védendő érték rövid dokumentálását;
  - e) a kezdeményezés indokolását.
- (3) A kezdeményezésben érintett építményekről, vélt örökségről - amennyiben nem áll rendelkezésre - értékvizsgálati dokumentációt kell készíttetni.
- (4) A Képviselő-testület az értékvizsgálati dokumentáció alapján egyedileg dönt a védetté való nyilvánításról, vagy védettség törléséről, amely döntés megalapozására szakértőt / szakértőket vonhat be. A testületi döntésre a legalább 30 napos előkészítő eljárást követő 60 napon belül kerül sor.
- (5) A helyi védelem alá helyezésről, illetve annak megszüntetéséről 30 napon belül értesíteni kell:
- a) kezdeményezőt
  - b) az ingatlan vagy természeti érték tulajdonosát, használóját, kezelőjét,
  - c) területi védelem esetén az érintett közművek üzemeltetőit.
- (6) A védettség megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha
- a) a védetté nyilvánított helyi érték megsemmisül,
  - b) a védett terület, illetve érték, a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elveszítette,
  - c) a védelem tárgya a védelemmel összefüggő szakmai ismérveknek már nem felel meg,
  - d) a védett érték magasabb (műemléki) védettséget kap.

7. Nyilvántartási szabályok

10. § A helyi védett értékekről Nemesgulács Község Önkormányzatának nyilvántartást kell vezetnie. A nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinthez a Szigligeti Közös Önkormányzati Hivatal Nemesgulácsi Kirendeltségén (a továbbiakban: Hivatal).
11. § A helyi védelem alá helyezés vagy a védettség megszüntetésének jogi jellegként való feljegyzésének vagy törlésének tényét az önkormányzat jegyzője kezdeményezi az ingatlanügyi hatóságnál.

8. Egyedi védelem

12. § Az egyedi védelem a település jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatát, településkarakterét meghatározó elemeire terjed ki. A helyi egyedi védelem alatt álló elemeket a rendelet 1. melléklet 1. fejezete tartalmazza

9. Az egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

13. § A rendelet mellékletében szereplő, helyi egyedi védelem alatt álló épített környezeti és zöldfelületi örökséget a tulajdonos, vagy kezelője köteles jókarbantartani, állapotát településképhez illő méltó módon megővni, a használat nem veszélyeztetheti az adott örökség fennmaradását.
14. § A helyi egyedi védelem alatt álló elemet nem veszélyeztetheti, településképi vagy műszaki szempontból károsan nem befolyásolhatja az adott örökségen vagy közvetlen környezetében végzett építési tevékenység, területhasználat.

III. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

10. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

15. § Nemesgulács település teljes közigazgatási területe településképi szempontból meghatározó, amely a következő területekre tagolódik:
- a) Ófalu
  - b) Középfalu
  - c) Újfalu
  - d) Lakótelep
  - e) Gazdasági területek
  - f) Szőlőskertek
  - g) Gulács és Badacsony erdői
  - h) Egyéb külterületek
16. § A 15. §-ban meghatározott településképi szempontból jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatot, településkarakteret hordozó települési egységek, településrészek lehatárolását a 2. melléklet tartalmazza.

IV. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

11. A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi építészeti követelmények

17. § Az építmény és környezete tervezésekor figyelemmel kell lenni azok tájba illesztésére. Az építményt oly módon kell megtervezni, hogy az a tájképi értékek fennmaradását és a településképi védelmét ne veszélyeztesse.
18. § Közpark zöldfelületi kialakítása, felújítása esetén közterület alakítási terv készítése kötelező.

11A. Ófalu, Középfalu, Újfalu, Lakótelep - területi építészeti követelmények

19. § (1) Kialakult telektömbben az építési vonal a tömbhöz tartozó utcaszakaszon lévő épületek utcai építési vonalához igazodjon, kivéve, ha egyéb előírás ettől eltérő beépítést határoz meg.
- (2) Amennyiben a szomszédos telkek közül egyik vagy mindkettő beépítetlen, az utcában vagy utcaszakaszon a meglévő építési vonalhoz kell a beépítésnek igazodnia kivéve, ha egyéb előírás ettől eltérő beépítést határoz meg.
20. § Lakóterületen mellékpépületek a főépület vonalában helyezhetők el.
21. § (1) A telkeket a helyben kialakult anyag és formavilágú és színben a tájba illeszkedő kerítéssel lehet bekeríteni.
- (2) A tömör kerítés magassága nem haladhatja meg a 140 cm-t.

- (3) A fa léckerítés magassága nem haladhatja meg a 160 cm-t, amelyből a tömör lábazat legfeljebb 60 cm lehet, a lábazat fölött legalább 20% áttörtséggel.
- (4) Egyéb kerítés magassága nem haladhatja meg a 160 cm-t, amelyből a tömör lábazat legfeljebb 60 cm lehet, a lábazat fölött legalább 50% áttörtséggel.
- (5) Élősövény takarásában drótfonat is alkalmazható.
- (6) Belső kerítésnek drótfonat vagy léckerítés alkalmazható, legfeljebb 20 cm-es tömör lábazattal és maximum 2,00 m magassággal.
- (7) Műkovácsolt vas, látszó beton, zsalukő nem alkalmazható.

11B. Gazdasági területek - területi építészeti követelmények

22. § A gazdasági területeken alkalmazandó egyéb követelmények:
- a) Az övezetben településképe illeszkedő létesítmény telepíthető.
  - b) Mobil konténer csak ideiglenesen, felvonulási épületként (az építkezés időtartamára) telepíthető. Portaépület megfelelő építészeti kialakítással, az előkertben is elhelyezhető.

11C. Szőlőskertek, Gulács és Badacsony erdői, egyéb külterületek - területi építészeti követelmények

23. § Szőlőskertek területén az épületek lejtőirányú főtömeggel helyezhetők el, terepszintre ültetéssel.
24. § Különleges mezőgazdasági üzem övezetben a kerítés lehet növényzettel kísért fonatos, lehet horganyzott vagy zöld színű; illetve az üzemi területen belül fából karámszerű, vagy villanypásztor.
25. § Egyéb külterületek településrész mezőgazdasági övezeteiben kerítés nem létesíthető. Állattartásra szolgáló területek lehatárolására villanypásztor, indokolt helyen esztétikus kialakítású karám-szerű lehatárolás létesíthető.
26. § Szőlőskertek területén épített kerítés nem létesíthető. Művelt ingatlan szőlőkordonnal, honos növényzettel határolható le, reális vadkár esetén növényzettel kísért vadvédő háló létesíthető.

12. A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

27. § A településképi védelme érdekében az épületeket környezethez illeszkedő módon kell kialakítani. A meglévő épület felújítása, bővítése a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően történhet.
28. § A tervezési területen az épületek részleges homlokzati felújítása csak teljes utcai homlokzatonként megengedett.
29. § (1) A kedvező utcakép megtartása és kialakítása érdekében a lakóterületi területfelhasználású telektömbökben az utcai telekhatárhoz legközelebb álló épületek utcai homlokzatmagassága és utcai homlokzatszélessége a szomszédos telken álló, hasonló helyzetű épülethez képest legfeljebb 10%-kal térhet el.
30. § (1) A zöldterületek létesítését, fenntartását kertépítészeti kiviteli és kezelési terv alapján kell elvégezni.
- (2) A be nem épített, és burkolattal el nem látott területeket zöldfelületként kell kialakítani és fenntartani, gyümölcsfákkal, szőlővel, kerti növényzettel. Burkolt felület a telek területének maximum 10 %-a lehet.
- (3) A település utcái mentén, ahol nincs akadályozó tényező, fasort kell telepíteni. A zöldsáv fenntartását, gyommentesítését tulajdonosának, illetve kezelőjének folyamatosan el kell végezni.
- (4) Az új lakóutcákon egységes utcai fasorokat kell létrehozni, a meglévő, hiányos utcafásításokat pótolni kell.
- (5) A telepítendő növényfajok kiválasztásakor a honos, a termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajokat kell telepíteni. A település külterületén az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság által ajánlott honos növények ültetése javasolt (3. melléklet, ill. <http://bfnp.hu/hu/novenyjegyzek>).

12A. Ófalu, Középfalu, Újfal, Lakótelep - egyedi építészeti követelmények

31. § A meglévő épület felújítása, bővítése a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően történhet.

32. § (1) A kedvező utcakép megtartása és kialakítása érdekében a lakóterületi területfelhasználású telektömbökben az utcai telekhatárhoz legközelebb álló épületek utcai homlokzatmagassága és utcai homlokzatszélessége a szomszédos telken álló, hasonló helyzetű épülethez képest legfeljebb 10%-kal térhet el.
- (2) A már legalább 80%-ban beépült utcák esetében az építészeti jellemzőket továbbra is alkalmazni kell (pl. tetőforma, gerincmagasság, épületszélesség, előkert, hátsókert).
- (3) A melléképítmények látványa az utcaképet, a táji megjelenést nem zavarhatja meg.
33. § (1) A magastetős épület tetőhajlásszöge 30-45 fok között választható meg a szomszédos beépítéshez igazodva. Az illetékes Nemzeti Park területére eső építési övezetben a tetőhajlásszög 38-45 fok között készülhet.
- (2) A magastetős épület fedése natúr, piros, antracit vagy szürke színű lehet. Tetőhéjazatként nem alkalmazható mesterséges pala, hullámpala, műanyag hullámlemez, alumínium trapézlemez, bitumenzsindely. Nem alkalmazható fekete, kék, zöld színű tetőfedés.
34. § (1) A tervezési területen az épületek részleges homlokzati felújítása csak teljes utcai homlokzatonként megengedett.
- (2) A lakóépületek a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően vakolt vagy fűgázott terméskő homlokzati megjelenéssel, a településre jellemző halvány (fehér, sárga, bézs és árnyalatai) színezéssel alakíthatók ki.

12B. Gazdasági területek - egyedi építészeti követelmények

35. § A gazdasági területeken belüli gazdasági övezetekben az épületek fedése a (1) – (2) bekezdésben rögzítettektől eltérően is kialakítható. Az eltérő tetőkialakítás településképhez illeszkedését látványtervvvel kell igazolni.
36. § A gazdasági területen a mezőgazdasági üzemi területeken:
- a) Az épületek magas tetővel (illetve keskeny épület esetében féltetővel) épülhetnek, a tetőhajlás 15-35° közötti lehet, cserépfedéssel, vagy ahhoz hasonló színű, (vagy sötétszürke) fémlemez fedéssel.
  - b) A homlokzat kő, téglá, vakolt fal, illetve a felületet részben adó, igényes megjelenésű (gyalult, felületkezelt, barna színű) fa lehet.

12C. Szőlőskertek, Gulács és Badacsony erdői, egyéb külterületek - egyedi építészeti követelmények

37. § Ahol a szabályozás megengedi, ott épület, melléképítmény csak tájba illő, a helyi építési hagyománynak megfelelő anyaghasználatú tömeg, homlokzat és tetőforma kialakítású lehet, tetőhéjazatként csak nád vagy piros cserép alkalmazható.
38. § Az illetékes Nemzeti Park kezelésében lévő Natura 2000 és országos ökológiai hálózathoz tartozó területen lévő ingatlanokon a tájhasználatra és az építésre vonatkozóan az alábbi előírásokat is alkalmazni kell:
- a) A látványvédelem (kilátás, rálátás) szempontjait az építészeti tervezés, az övezeti előírások szerint elhelyezhető építmények megvalósítása során kiemelten érvényesíteni kell.
  - b) A védett területeken a terület rendeltetésétől eltérő célú, a település építészeti hagyománytól idegen építmények nem helyezhetők el.
  - c) Az épületeken a helyi építészeti hagyományok jegyei jelenjenek meg.
  - d) Ideiglenes jellegű szerelt építmény, faház, bódé nem létesíthető.
  - e) A külterületek fényszennyezése kerülendő.
  - f) Külterületen az utakat, élővízfolyásokat, árkokat és vízmosásokat kísérő meglévő fás-cserjés növényzavakat meg kell őrizni, szükség esetén az élőhelynek megfelelő, honos növényzettel történő pótlásukról gondoskodni kell.

13. A helyi védelemben részesülő területekre és elemekre, műemléki környezetre vonatkozó építészeti követelmények

39. § A védett értékekre alkalmazni kell a jelen rendelet 47-55. §-ban foglalt településképi követelményeit.

40. § Amennyiben az épületrész védett, a telken lévő egyéb épületek átalakításakor, bővítésekor, illetve új épülettel való beépítése estén illeszkedni kell a védett épületrészhez.
41. § Azon építési tevékenység, amely a védett érték létét, állagát veszélyezteti, vagy károsítását jelenti, közérdeket sért.
42. § (1) A védett érték korszerűsítését, átalakítását, bővítését a védettség nem zárja ki, de az épület védettségre okot adó jellegzetességei nem változtathatók meg.
(2) A védett építményeket a védelem alapját jelentő tömeg, tetőforma, nyílásrendszer, homlokzati tagolások, részletképzés, anyag és színhasználat megtartásának figyelembevételével kell ki- vagy átalakítani, azaz:
- a) a nyílásosztás és nyílászárók csak az eredetivel megegyező anyagú, nagyságú, osztású, profilozású, és szelvényméretű nyílászárók lehetnek, amelyek az eredeti tengelytávolságra vannak egymástól. Külső redőnyszekrény nem alkalmazható.
  - b) a tagozatok kizárólag az eredeti homlokzati struktúrának megfelelően állíthatóak helyre, illetve megtartani csak az építés korának megfelelő tagozatokat lehet.
  - c) a tetőhajlásszögeknek idomulniuk kell, és hajlásszöge 30-45 fok között lehet. Hozzáépítésnél, bővítésnél a tető összfelületének legfeljebb 25%-a térhet el a megengedett tetőhajlásszögtől.
  - d) védett értékeken kizárólag cserépfedés alkalmazható.
  - e) új épület építése esetén az utca felőli épületrész tetőgerincét a korábbi, de megsemmisült, védett épület tetőgeometriájának megfelelően kell kialakítani. Tetőtér beépítés esetén a belső udvarra néző homlokzatokon a térdfal megemelhető.
  - f) az utca felőli homlokzaton nem helyezhető el erkély, vagy tetőtéri beépítés esetén tetőablak.
  - g) az épületeken a kialakult homlokzati textúrát kell fenntartani.
  - h) védett értékeken az épületek utcafronti homlokzatán klímaberendezés kültéri egysége és parabola antenna nem helyezhető el.
43. § Védett érték károsítása nem megengedett, azaz minden olyan beavatkozás, ami a védett érték teljes, vagy részleges megsemmisülését, építészeti karakterének részleges vagy teljes elöntelen megváltoztatását, általános esztétikai, szerkezeti értékcsökkenését eredményezi.
44. § Védett építményt elbontani csak a védelem megszüntetését követően lehet.
45. § Védett építmény bontását megelőzően az építményről részletes dokumentációt kell készíteni, valamint lehetőség szerint meg kell őrizni az értékes építészeti elemeket, tárgyakat.
46. § A védett növényeket, természeti elemeket meg kell őrizni és fenntartásukról gondoskodni kell, illetve természetes pusztulásuk esetén pótolni kell azokat.
47. § Védett fák kivágásához hozzájárulás csak a fák biológiai pusztulása esetén adható, valamint akkor, ha azok állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent.
48. § A meglévő fásított közteret, fasort, az intézmény és magánkert településképi szempontból értékes faegyedét, valamint az utcaképet meghatározó településképi jelentőségű gypes zöldsávot, a beépítésre szánt terület közterületi fának és a zöldfelület védendő zöldfelületi elemét érintő rendezés, változás csak a jegyző engedélyével történhet.-
49. § (1) A műemléki védettséget élvező építményeken és a szabályozási terven jelölt telken építési tevékenység csak a műemlékvédelmi hatóság engedélyével végezhető. A műemléki környezet területén, a védett épület jellegétől és tömegétől jelentősen eltérő, ill. a hagyományos beépítéstől eltérő épület nem engedélyezhető, a terület telekadottságai meg nem változtathatók. Az új építmény magassága nem lehet nagyobb, mint a védett építményé. A műemléki környezet területén az épületek homlokzata, a kerítések, kapuk anyaghasználata, színezése csak a környezethez illeszkedő módon alakítható ki.
(2) A műemléki környezetben annak történelmi jellegét, bemutatás (látvány) hangulati hitelességét veszélyeztető köztárgyak, hirdetések, közmű és távközlési nyomvonalas létesítmények nem helyezhetők el.
(3) Műemléki környezetbe csak tájhonos növényzet telepíthető.

14. Az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

50. § (1) A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízelvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamos energia ellátás, földgázellátás), valamint a táv- és hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági övezetei számára közműterületen (közműtelephelyek területén) vagy közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben (ha azt egyéb ágazati előírás nem tiltja) a közmű és biztonsági övezete helyigényét szolgalmi jog bejegyzésével kell fenntartani.
(2) Közmű számára új szolgalmi jog bejegyzést csak olyan telekrészre szabad bejegyezni, ahol az építési korlátozást nem okoz.
51. § (1) A közművezeték és járulékos közműépítményt tájba illesztett módon, a tájképvédelmi célok megvalósulását nem akadályozó műszaki megoldás alkalmazásával - beleértve a felszín alatti vonalvezetést is - kell elhelyezni.
(2) Vezetékes elektronikus hírközlési hálózat föld alatt vagy meglévő oszlopsoron vezethető, új oszlop létesítése nem megengedett.
(3) A műsorszórás és a mobil rádiótelefon hírközlés bázisállomásainak telepítésekor a berendezéseket meglévő magas építményeken többfunkciós állomásként kialakított közös hírközlési toronyra kell elhelyezni. Önálló antennatartó szerkezet és csatlakozó műtárgy csak belterületen és csak akkor helyezhető el, ha meglévő magas építményeken erre nincs lehetőség. Az önálló antennatartó szerkezet táj- és településképhez illeszkedően létesíthető.
(4) Új villamosenergia ellátási, táv- és hírközlő vezetékek külterületen csak terepszint alatti elhelyezéssel létesíthető, kivéve, ha a terepszint alatti elhelyezés védendő értéket veszélyeztetne, károsítana. Meglévő légvezetékes oszlopsor esetén, az új vezetékes elektronikus hírközlési hálózat vezethető az oszlopsoron.
(5) Földgázvezeték közterületen csak föld alatti elhelyezéssel szabad kivitelezni.
(6) A közműfejlesztésnél, építmény, út fejlesztésénél olyan megoldás engedélyezhető, amely nem veszélyezteti a kialakított fasor, faegyed életképességét, valamint nem jár a faegyed teljes gyökérzetének 25%-ot meghaladó sérülésével.
52. § Felhagyott, feleslegessé vált közművet fel kell bontani, felhagyott vezeték nem maradhat sem föld felett, sem föld alatt.
53. § (1) Az újonnan tervezett közút építési területén, fő- és gyűjtőút rekonstrukciójánál út menti fasort kell telepíteni. A fasor helyét a közmű és az útburkolat tervezésekor biztosítani kell.
(2) A közműlétesítmények növényzettel takart fonatos kerítéssel határolhatók körbe.
(3) Az utcai és a közútról látható homlokzaton egyéb műszaki berendezések (épületre szerelt műszaki eszközök) elhelyezése tilos, kivéve a riasztó rendszer szirénáját, amelyet az előírások szerint úgy kell elhelyezni, hogy a fényjelzés utcáról/közútról látható legyen.
(4) Napenergiát hasznosító berendezés (napkollektor, napelem) magas tető építése esetén a tetősíktól max. 10 fokos kiemeléssel telepíthető.

15. Reklámhordozókra vonatkozó egyedi követelmények

54. § Nemesgulács területén a reklámok közzétételének, illetve reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésének közterületekre és magánterületekre irányadó, a településképző védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben rögzített országos rendelkezésektől az alábbi esetekben és időtartamra el lehet térni:
- a) helyi népszavazás, községi rendezvény, vagy a község szempontjából jelentős eseményről való tájékoztatás érdekében hirdetmény évente összesen tizenkét naptári hétig kihelyezhető.
  - b) a nyilvánosság biztosítására – például a partnerségi egyeztetési szabályzatban nevesített célok teljesítésére – szolgáló önkormányzati információs felület időkorlát nélkül, bármely települési területen megengedett.
  - c) pályázathoz tartozó kötelező arculati elemként kihelyezett hirdetőtábla időszakosan kihelyezhető.
    - ca) az építés ideje alatt a telken belül elhelyezett, a pályázati kiírás szerinti méretű tájékoztató tábla,

- cb) a létesítmény átadása után legfeljebb a pályázati kiírás szerinti méretű tájékoztató tábla a homlokzaton, vagy a létesítmény előkertjében elhelyezve – a pályázati kiírás szerinti időszakra – létesíthető.

55. § A település területén, közterületeken, köztulajdonban álló ingatlanokon és magánterületeken a reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények az alábbiak:
- a) óriásplakát a település belterületén nem helyezhető el
  - b) közterületeken és köztulajdonban álló ingatlanokon a beépítésre szánt területeken belül kizárólag utcabútor igénybevételével lehetséges.
  - c) magánterületen (beépítésre szánt és nem szánt területen) reklám közzététele és reklámhordozót tartó berendezés elhelyezése nem lehetséges.
56. § Védett természeti területeken, Natura 2000 területeken, ökológiai hálózat magterületén és ökológiai folyosó területén, egyedi tájérték, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeken, térségi jelentőségű tájképvédelmi területeken reklámhordozó és reklám – a településképi védelméről szóló törvényben meghatározott kivétellel – nem helyezhető el.
57. § Cégér, cégfelirat, cégtábla épületen, épületrészen, építményen csak annak homlokzatához (stílusához, anyaghasználatához) illeszkedően, az üzlet homlokzatonkénti felületének 10%-át meg nem haladó méretben helyezhető el.
58. § Az állandó díszvilágítást, fényreklámot és egyéb fénylő hirdető berendezést az egyéb előírások betartása mellett csak úgy lehet kialakítani, hogy a fényhatás az adott és a környező épületek és közterületek rendeltetésszerű használatát ne zavarja, a közlekedés biztonságát, a természetes élőhelyek életfolyamatait ne veszélyeztesse, és a terület látványát kedvezőtlenül ne befolyásolja.

V. FEJEZET

KÖTELEZŐ SZAKMAI KONZULTÁCIÓ

16. A szakmai konzultáció szabályai

59. § (1) A polgármester kérelemre a településképi követelményekről a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül szakmai konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást biztosít.
- (2) A településképi szakmai konzultáció a polgármester feladata.
- (3) A konzultáció felelőse a polgármester.
- (4) A szakmai konzultáció helyszíne az önkormányzat hivatalos helyisége. Kérésre a konzultáció a helyszínen is lefolytatható.
- (5) A konzultáció tartalma az építési tevékenységgel érintett ingatlannal kapcsolatos településképi követelmények ismertetése.
- (6) A konzultációról emlékeztető készül, amely tartalmazza a felvetett javaslatok lényegét, a polgármester lényeges nyilatkozatait.
- (7) A konzultációról készült emlékeztetőt a polgármester nyilvántartásba veszi.
- (8) Az emlékeztetőben rögzített nyilatkozatok kötik a települési önkormányzatot a kötelezési eljárás során.

VI. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI BEJELENTÉSI ELJÁRÁS

17. Településképi bejelentési eljárás alkalmazási köre

60. § (1) Településképi bejelentési eljárást kell kezdeményezni „az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról” szóló kormányrendeletben meghatározott építésügyi hatósági engedélyezési eljáráshoz nem kötött tevékenységek közül
- a) helyi védett épületek felújítása, átalakítása, helyreállítása, korszerűsítése esetében;
  - b) közterület határán álló kerítés és azzal egybeépített építmények, melléképítmények
  - c) reklámelhelyezések;
  - d) épület homlokzatának megváltoztatása bárhol, ahol összességében az 1 m² –t meghaladja a cégér, üzletfelirat felülete;

- e) önálló reklámtartó építmény vagy önálló üzletfelirat építése, meglévő bővítése vagy megváltoztatása;
  - f) a település szempontjából jelentős rendezvényről való meghatározott időszakra elhelyezendő hirdetmény kihelyezése esetén.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott reklám közterületen történő elhelyezésekor a közterület-használati engedély megadására a településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően, a bejelentés tudomásulvétele esetén, a kikötések figyelembevételével kerülhet sor.

18. A településképi bejelentési eljárás szabályai

61. § A településképi bejelentési eljárás az ügyfél által a polgármesterhez benyújtott bejelentésre indul, melyhez papíralapú dokumentációt vagy a dokumentációt tartalmazó digitális adathordozót kell mellékelni a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.
62. § (1) Az 60 § (1) szerinti tevékenység a bejelentés tudomásulvételét tartalmazó döntés közlését követő napon – az esetlegesen előírt kikötések betartásával – megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges.
- (2) A polgármester a tervezett tevékenységet – kikötéssel vagy anélkül – tudomásul veszi, ha
- a) a benyújtott dokumentáció és melléklete megfelel az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló korm. rendeletben foglaltaknak,
  - b) az megfelel a helyi építési szabályzatban előírt követelményeknek,
  - c) a tervezett reklámelhelyezés illeszkedik a településképhez,
  - d) a tervezett reklámelhelyezés megfelel az építészeti minőség, szakmai igényesség és esztétikus megjelenés követelményeinek,
  - e) a tervezett reklámelhelyezés nem sérti az elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról rendelkező jogszabályokban foglaltakat.
- (3) A polgármester hatósági határozatban megtiltja a bejelentett tevékenység megkezdését és – a megtiltás indokainak ismertetése mellett – figyelmezteti a bejelentőt a tevékenység bejelentés nélküli elkezdésének és folytatásának jogkövetkezményeire, ha a (2) bekezdésben előírtak nem teljesülnek.
63. § (1) A településképi bejelentés tudomásulvételéről, vagy a bejelentett építési tevékenység, reklámelhelyezés megtiltásáról a polgármester a bejelentés kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt.
- (2) A reklámelhelyezés tiltásáról szóló döntés ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a polgármesterhez benyújtott, Nemesgulács Község Önkormányzat Képviselő-testületének címzett fellebbezésnek van helye. A fellebbezésről a Képviselő-testület a beérkezést követően, soron következő – de legalább 8 nappal később tartandó – ülésén dönt.
- (3) A polgármester ellenőrzi a bejelentési kötelezettség teljesítését, a bejelentett tevékenység folytatását, a településképi bejelentés tudomásulvételéről vagy a bejelentett tevékenység megtiltásáról szóló döntésben foglaltak betartását. Ha a 60 § szerinti reklámelhelyezés esetén a bejelentési eljárás lefolytatásának elmulasztását észleli, a tevékenység folytatását a bejelentési eljárás során megtiltotta, vagy azt tudomásul vette, de attól eltérő végrehajtást tapasztal, 15 napon belül értesíti a megyei kormányhivatalt.

VII. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI KÖTELEZÉS

19. Településképi kötelezési eljárás általános szabályai

64. § A polgármester a közigazgatási hatósági eljárások szabályairól szóló törvény rendelkezései szerint településképi kötelezési eljárást folytat le a településképi rendelet előírásainak be nem tartása esetén.
65. § A településképi kötelezési eljárás hivatalból indul

- a) bejelentés, vagy
  - b) a hivatal részéről eljáró személy észlelése
- alapján.

20. A településképi kötelezés és bírság kiszabásának esetkörei és mértéke

66. § (1) A településképi követelmények megszegése esetén a polgármester településképi kötelezés formájában az ingatlan tulajdonosát az építmény, építményrész felújítására, átalakítására, vagy elbontására kötelezheti.
- (2) Az önkormányzat a településképi követelmények megszegése vagy határidőn belüli végre nem hajtása esetén a kötelezettet 1.000.000,- forintig terjedő, de legalább 100.000,- forint ismételt kiszabható pénzbírság kiszabásával sújtja.
- (3) A polgármesternek a kiszabható bírság összegén vagy összeghatárán belül belüli mérték megállapításában mérlegelési joga van. A bírság kiszabásánál figyelembe veendő szempontok:
- a) a jogellenes tevékenység súlya és a felróhatóság mértéke,
  - b) a bírságnak ugyanazon mulasztás esetén történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságok száma és mértéke.
- (4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott döntés ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a polgármesterhez benyújtott, a Nemesgulács Község Önkormányzat Képviselő-testületének címzett fellebbezésnek van helye. A fellebbezésről a Képviselő-testület a beérkezést követően, soron következő – de legalább 8 nappal később tartandó – ülésén dönt.
67. § A kiszabott településképi bírságot a jogerőre emelkedéstől számított 30 napon belül átutalással vagy postai készpénzutalási megbízással kell megfizetni.
68. § E rendeletben nem szabályozott kérdésekben a közigazgatási hatósági eljárások szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. Hatálybalépés

69. § Ez a rendelet 2017. .... napján lép hatályba.

22. Hatályon kívül helyező rendelkezések

70. § (1) Hatályát veszti e rendelet hatálybalépésével
- a) a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról szóló 12/2017. (IX.29.) önkormányzati rendelet
  - b) a reklámok, reklámhordozók és cégek elhelyezésére vonatkozó településképi bejelentési eljárásról szóló 13/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelet
71. § E rendelet hatálybalépésével a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 14.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmében a Helyi Építési Szabályzatáról szóló 11/2015. (VI.30.) önkormányzati rendeletben szereplő településképi követelményeket, településképi önkormányzati támogatást és ösztönző rendszert, valamint az önkormányzat településképi-értvényesítési eszközöket szabályozó rendelkezéseket a törvény erejénél fogva nem lehet alkalmazni

Nagy Rudolfné sk
polgármester

Lutár Mária sk.
jegyző

Záradék:

A rendelet az Önkormányzat hirdetőtábláján kihirdetve: 2017. ....

Lutár Mária sk.
jegyző

1. melléklet a .../2017 (...) önkormányzati rendelethez
A település helyi védelem alatt álló építészeti örökségeinek jegyzéke

1. fejezet:

Helyi egyedi védelem alatt álló elemek

Sorsz.	hatsz.	cím	rövid leírás
Épületek, építmények			
1.	214/1*	József A. u. 47.	Római katolikus templom <i>Műemléki védelemre javasolt</i>
2.	7	József A. u. 68-70.	Általános iskola <i>hozzá tartozik: József A. u. 72. sz.</i>
3.	275/1*	József A. u. 73.	Ispán vendégház
4.	114/1*	József A. u. 32.	Óvoda - egykori Eőry kúria
5.	041/a* 041/b ¹	Badacsony-hegy északi oldalán, Köbölkút településrészen	volt iskola <i>Magyarok Nagyasszonya iskolakápolna</i>
Egyedi tájértéknek jelölt képződmény/létesítmény			
1.	7-8	József A. u. 68-72.	Fasor
2.	114	József A. u. 32.	Nyírfák - Óvoda
3.	192	József A. u. 19.	Fenyő (Pinus nigra)
4.	215	József A. u.	Hársfák - Temető
5.	215	József A. u.	Kőkereszt - Temető
6.	026/30	külterület	Kőkereszt
7.	57/8	-	Millenniumi emlékmű
8.	393	-	Felszabadulási emlékmű
9.	044	külterület	Kőkereszt
10.	7	Iskola	Keresztury Dezső emléktábla

¹ * Egyedi tájérték is egyben

2. fejezet:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által megállapított és nyilvántartásba vett egyedi tájértékek listája²

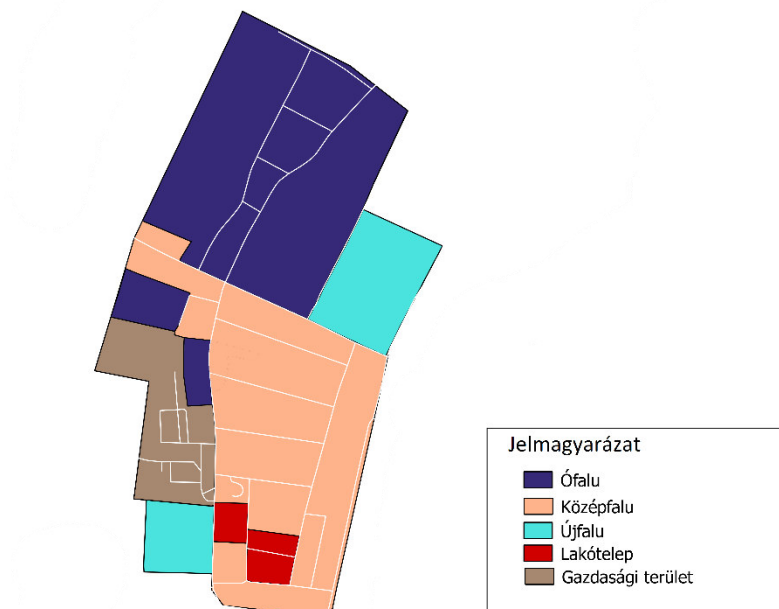
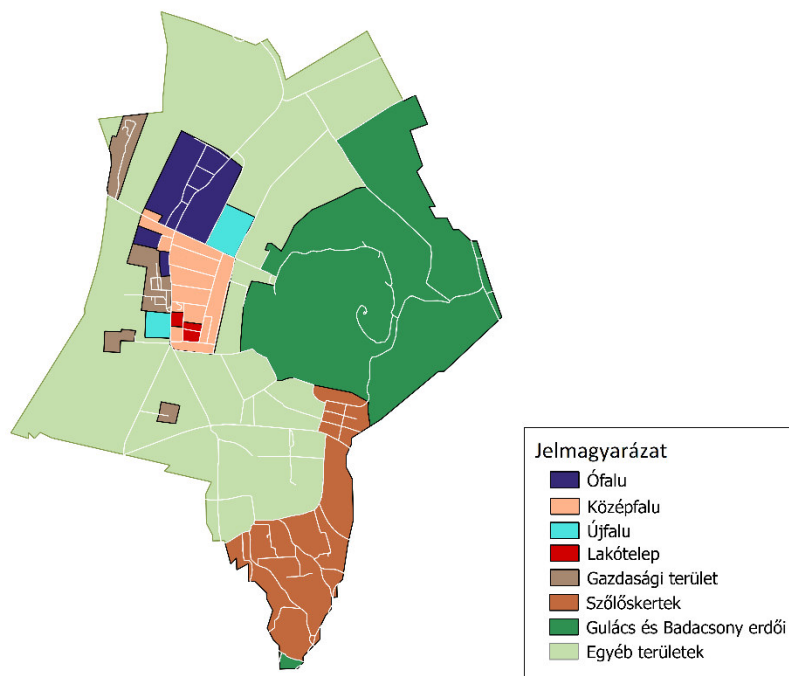
Sor szá m	Név	Pontos helyszín	Hrsz (Érték)	Főbb jellemzők	Kor, keletkezés időpontja	Állapot, állag	Szükséges intézkedés
1	Keresztúry Dezső Általános- és Szakiskola	József Attila utca 72	7	Az általános iskola régi épülete, volt nemesi lakóépület. Északi oldalán mértéktartó későbbi bővítés készült. A főutcával párhuzamosan álló, földszintes, magastetős épület. Műkő lábazattal, világos sárga színű vakolt falakkal, piros szalagcseréppel készült. A középső 5 tengelyes rizalit mellett két oldalon szimmetrikusan 4-4 tengellyel, fa ablakokkal. A középső részen az ablak felett íves vakolatdíszítés, az ablakok körül gazdag vakolat díszítés látható. Egyszerű, nemes megformálású épület. Kertjében Keresztúry Dezső mellszobra áll.	XVIII. sz.	jó	folyamatos karbantartás
2	Általános Iskola kertje méretes fákkal	József Attila utca 72	7	Közintézmény, iskola kertje méretes, szép fákkal. 4 db nagy hársfa, mintegy 15-18 m magas, 40-45 cm törzsmérővel és 8 m-es átmérőjű lombkoronával. 6 db hasonló méretes nagylombú juharfa áll a kertben, mogoróbokrokkal, füves iskolaudvarban.	50-60 év	megfelelő	fák megőrző kezelése
3	Felújított szőlőhegyi ház	Badacsony-hegy északi oldala.	762	lejtőirányú épülettömeggel készült, földszint és tetőtérbeépítéses, nyeregteretű felújított gazdasági épület. cserépfedéssel, tetősíkban fekvő ablakokkal készült, fehér színű vakolt homlokzatán halványzöld vakolat keretezésekkel, zöld színű zsalus fa ablakokkal. Az épület környezetében alacsony bazalt kerti támfalak és lépcső készült. Az épület gyeves környezetében cserjék, az épület mögött beerdősült terület látható.	10-15 év	jó	Az épület melletti szőlőművelés javasolt.
4	Régi préház	Badacsony-hegy északi oldala.	669	Macskalépcsős oromfalával a lejtőre néző régi, nádtetős préház az enyhén lejtős hegyoldalon. Szegmentíves záródású falmezőben piceajtóval, sötétbarna fatáblás ablakokkal, félköríves kéményfejjel. Szürke vakolt falak láthatók, a nyílászárók körül vakolatkeretezésekkel. Az épület mellett virágok, a telken gyümölcsfák és szőlő látható. Épület és környezete jellegzetes, igen szép arányú, megőrzendő.	XIX. sz.	megfelelő	Megőrzés, folyamatos karbantartás
5	Harangláb	Köbölkúti temetőben	040	Fából ácsolt harangláb, a Badacsony-hegy északi részén fekvő kis település volt iskolája melletti temetőben. 9-10 m magas, négy ferde oszlopra és merevítésre szerkesztett harangtartóval, kisméretű haranggal, piros cserép fedéssel. Alatta bazalt oszlopon felirati táblát helyeztek el, mely szerint a Veszprémi Érseki Hivatal a lakosság támogatásával állíttatta a haranglábát. Esztétikus, a helyhez illő építmény.	2007	jó	Időszakonként festés, állagmegóvás.
6	Temető a szőlőhegy alján	Köbölkút településrészén, a Badacsony-hegy északi lábánál.	040	Gondozott kis temető a Badacsony-hegy lábánál. Sok kettős kereszttel ellátott műkő tömbbel, vagy síremléssel. Füves felületű, növényekkel (hárs, fenyőfa, mályva bokor) szegélyezett. Harmonikus látványt nyújt.	XX. sz. eleje	jó	Változatlan megőrzés
7	Temetői kereszt	Köbölkúti temetőben	040	Mintegy 3,5 m magas temetői kereszt. Tagozott műkő talapzaton álló kereszt, Korpusszal és Szűz Mária szoborral. A talapzat felirata: Isten dicsőségére emeltette Nemesgulács Köbölkúti Hegyközség 1947-ben.	1947	jó	Megtisztítás, állagmegóvás.
8	Kis pince	Köbölkúti temetőtől délre.	683	Megőrzött kis pince. Jellegzetes lejtő irányú telepítéssel, kis földszintes épülettömeggel. Vakolt, szürkére festett falakkal, bazaltkő, ill. cement lábazattal, sötét színű, zsalus fa ablakokkal. Egyszerű, korcolt fémlemez tetőfedéssel, hagyományos padlásszellőzőkkel, az oromfalon macskalépcsővel. Az épülethez nyugati irányban kedvezőtlen toldás készült. Ezzel együtt a	kb. 100 év	megfelelő	Állagmegóvás, homlokzat felújítás.

² Forrás: Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása, 2017

Sor szá m	Név	Pontos helyszín	Hrsz (Érték)	Főbb jellemzők	Kor, keletkezés időpontja	Állapot, állag	Szükséges intézkedés
				hagyományos tájkarakter őrzője a kis pince és a körülötte levő szőlő, gyümölcsfák.			
9	Köbölkút volt iskola épülete	Badacsony-hegy északi oldalán, Köbölkút településrészen	041/a 041/b	Hajdani iskolaépület átalakításával készült szőlőhegyi épület, kúria. Földszintes, az úttal párhuzamosan fekvő téglány épület nyeregtetővel, hódfarkú cserép fedéssel, a két hosszoldalon íves tetőablakok sorával. A falmező fehér vakolattal készült, sötétbarnára pácolt hagyományos fa nyílászárókkal. Az oromfalakon bazaltkő burkolattal kombinált falmezők készültek, fehér vakolatkeretezésű nyílászárókkal. Kerti melléképület is van az ingatlanon, azonos anyaghasználattal, igényesen. A kert gyepes, fiatal gyümölcsfákkal, kerítést képező cserjesorral.	XIX. sz.	jó	Megőrzés, örökzöldek részbeni cseréje fokozatosan.
10	Köbölkúti fészület	Badacsony-hegy északi oldala, Köbölkút településrésze.	042	Szőlőhegyi földutak találkozásánál állított hagyományörző fészület. Nagy fák - vadgesztenye, hárs - csoportjának árnyékában áll, mellette kis pihenőhely (tábla, pad látható). Kb. 1,2 x 1,2 m-es elkerített mezőn áll a mintegy 3,5 m magas műkö fészület, felül fém korpuszal. A felső részt 2001-ben felújították. Az egyszerű talapzaton Szűz Mária dombormű készült, alul vésett kagyló díszítés készült. A felirat nem olvasható.	XX. sz. eleje	megfelelő	Megtisztítás, felirat javítása.
11	Települési panoráma	Köbölkút feletti útról	702	A Badacsony-hegy északi oldaláról, a hegy lábánál levő településrészeiről feltáruló kilátás Nemesgulács falu belterületére. Arányos épülettömegek közül a templom emelkedik ki. A falut dús fás növényzet határolja, északi irányban a háttérben a Tapolcai-medence tanúhegyei keretezik a látványt.	XIX. - XX. sz.	jó	Tájhasználat megőrzése.
12	Szőlőhegyi lakóház	Köbölkút és Badacsonytomaj határánál	502	Keskeny, kis szőlőhegyi lakóház, elkerített udvarral, a fák árnyékában megbújva. Földszintes, szalagcseréppel fedett, fehér vakolt falazattal készült, fa ablakokkal, lemez ajtókkal, a főépülethez csatlakozó keskenyebb gazdasági résszel. Az egykori szép kerthasználat nyomai láthatók: alacsony bazaltkő kerti támfal, bazaltkő kerti lépcsők, virágágy. Az udvar mára elvadult.	XX. sz. eleje	rossz	Épület állagjavítása, kert gondozása.
13	erdőszéli hajlék	Köbölkút térségében	788	Földszintes szőlőhegyi épület az erdő szélén. Nyeregtetős, szalagcseréppel fedve, fehér színű, durván vakolt falakkal, zsalus fa ablakokkal. Az épület mellett gyümölcsfák találhatók, mellette levő területen művelt szőlő.	XX. sz. eleje	jó	Épület megőrzése, ingatlan művelése.
14	Kilátó pont	Badacsony-hegy északi oldala.	784	Szőlőhegyi földútról felnyíló szép panoráma számára kilátópont. Láthatók a Tapolcai-medence tanúhegyei: a Gulács, a Csobánc és a Tóti-hegy, előtérben a Tapolcai-medence művelt területe. csodálatos látkép tárul fel, köszönhetően az út melletti 779 hrsz-ú ingatlanon levő, visszavágott gyümölcsfáknak.	15-20 év	jó	Az úton és mellette alkalmas kilátópontok megkeresése, esetleg megvétele. Növényzet tudatos alakítása, metszése.
15	Régi gazdasági épület	Badacsony-hegy északi oldala.	793	Földszintes kis gazdasági épület. Nyeregtetős, lejtő irányú gerinccel, korcolt fémlemez fedéssel, oromfalon ,macskalépcsővel. fehér vakolt falakkal, sötétbarna zsalus fa nyílászárókkal. Az ingatlan alján, út mellett telepítve, az épület mellett a szőlőbe vezető lépcsővel. Művelt szőlővel, néhány gyümölcsfával. Arányos, megőrzendő épület.	XIX. sz. vége	megfelelő	Helyreállítás, felújítás.
16	Panoráma út	Badacsony-hegy északi oldala,	842	A Badacsony-hegy derekán haladó út alatt közvetlenül jelenleg nem művelt területek találhatók. Nagyobb távolságban a Tapolcai-medence számos tanúhegye látható: a Szent György-hegy, a Haláp, a Csobánc, a Gulács és előttük fekvő hegylábi területek és települések.	több száz év	megfelelő	Tájgazdálkodás.
17	Óvoda épülete	Település belterületén,József A.u. 32.	114	Régi nemesi ház, egykori Eöry kúria átalakításával létesített óvoda. Földszintes, utcával párhuzamos épülettömegű, kontyolt nyeregtetős épület szürke rombuszpalával fedve. Sárga falmezőn fehér vakolt tagozatok: párkány, lizénák, ablakok körüli profilozott keretezések, szemöldökpárkányok jellemzik. Arányos homlokzatán fehérre festett, hagyományos osztású faablakokkal. Előtte vegyesen telepített kerti növényzet, virágok, díszbokrok, fák láthatók. A	XIX. sz.	jó	Változtatlan állapotmegőrzés, kert gondozása.

Sor szá m	Név	Pontos helyszín	Hrsz (Érték)	Főbb jellemzők	Kor, keletkezés időpontja	Állapot, állag	Szükséges intézkedés
				kertben faragott oszlopra szerelt galambdúc áll.			
18	Keresztúry Dezső emléktáblája	Óvodaépület falán	114	fehér márványtáblára szerelt fém betűkkel Keresztúry Dezső emléktáblája. A költő és irodalomtudós emlékére állította a települési önkormányzat itt, az egykori Eöry házban, ahol gyerekkori éveit töltötte a költő.	2004	jó	Változatlan megőrzés.
19	Páduai Szent Antal rk. templom és kertje	Belterület, József A. u. 47.	214/1	Egyhajós, piros cserépfedésű templom, klasszicista vonásokkal, nyugati oldalon harangtoronnyal. Fa zsalus toronyablakokkal, fémlemezfedésű toronnyal, a keleti oldalon félkörívesen záródó szentélyvel. A templom ablakai félkörívesek. Sárga színű vakolt fal, a nyugati oldalon két oszlopon háromszögletű timpanonnal lezárt bejárat rész látható. A kertben a bejárat közelében tujákat, másutt gyümölcsfákat telepítettek. A kerítésnél műkő feszület áll Szűz Mária domborművel és korpusszal.	1905.01.18.	megfelelő	Változatlan megőrzés, karbantartás.
20	I. és II. világháborús emléktáblák	Belterület, József A. u. 47.	214/1	A templom nyugati falán, a bejárat építmény két oldalán található a két tábla. Jobbra az I. világháborús emléktábla: klasszikus stíluselemekkel, domborművel, csiga, koszorú, fegyver, zászló díszítésekkel megformált keretben fehér márványtáblára vésték a hősök neveit. A bejárat bal oldalán sötétszürke gránit táblán a II. világháború hőseinek neve szerepel.	XX. sz.	jó	Változatlan megőrzés, karbantartás.
21	Temető	R.k. templom mellett, keleti oldalon.	214/3	Közvetlenül a templom mellett, a település szélén fekvő temető. Urnafallal, síremlékekkel. A temető fekvése igen szép, látványa együtt jelenik meg a Gulács heggyel. Sok régi, szépen megformált síremlék látható. Méretes lombos fák és örökzöldek találhatók a temető területén. Nevezetessége az elkerített Eöry-Keresztúry családi sírkert, több síremléssel, obeliszkkel és a látványt meghatározó nagylombú fákkal. Itt áll Keresztúry Dezső síremléke is.	XIX. sz.	megfelelő	Megőrzés, gondozás.
22	Temetői kereszt	Községi temetőben	214/3	Kb. 4,5 m magas temetői feszület, felül korpusszal, lent Szűz Mária szoborral. Díszes kő talapzaton áll, szépen faragott elemekből, organikus és fogazott díszítésekkel. felirata nem olvasható.	1893	megfelelő	Tisztítás, felirat újravésése.
23	Ispán vendégház	József Attila utca 73.	275/1	Földszintes, kontyolt nyeregtetős polgárház, rombuszpala fedéssel. Rózsaszínű vakolt fallal, az ablakok körül tagozott vakolat keretezésekkel készült. Hét ablaktengelye közül középen kettő fölött íves vakolatdísz látható. Fehér színű, hagyományos osztású fa ablakok és fehér felirat jellemzik látványát.	XIX. sz. vége	jó	Változatlan megőrzés, karbantartás.
24	Három hárs	József A u. - felszabadulás u. sarkán	274	Méretes, formás nagyméretű kislevelű hársfák a település főutcája mellett. Törzsátmérő mintegy 65 cm, lombkorona átmérője 10-12 m. Magasságuk 15 m körüli érték.	kb. 60 év	jó	Szigetelt légvezetékek létesítése, fák kezelése.
25	Mindszenty József emlékmű	Belterület, József A. u. 47.	214/1	A templom kertjében állították fel Magyarország első Mindszenty József bíboros tiszteletére felszentelt emlékművét.	1989	jó	Változatlan megőrzés, karbantartás.

2. melléklet a .../2017 (...) önkormányzati rendelethez
TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSÁNAK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA

3.melléklet a .../2017 (...) önkormányzati rendelethez

TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMI SZEMPONTBÓL NÖVÉNYTELEPÍTÉSRE JAVASOLT FAJOK LISTÁJA

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park által telepítésre javasolt növényzet

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyepek létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepekre Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyepek szélein, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {üzöknak kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepek kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajsínű ördög szem (*Scabiosa ocreoleuca*), kakukkfű (*Thymus sp*), veronika fajok (*Veronica sp*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepek széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb terület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), arany sáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene sp.*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa sp.*), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*), kerti fátýolvirág (*Gypsophila elegans*), báránýfarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsó (*Hypossus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tűztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonnfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágta ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus sp.*), vadkörte (*Pyrus pyraister*), tölgy (*Quercus sp.*), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus sp.*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus ideaus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszzőkők (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus sp.*), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gye, néhány árnyéket adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísnövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a légyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petrae*)

-További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirs (*Cotoneaster sp.*), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogoró (*Corylus avellana*)

A lakótereknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakok szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp.*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*)) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

Kerülendő, inváziós növényfajok

Az adventív fajok betelepítését minden áron meg kell akadályozni!

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

Az inváziós növények listája

1143/2014. EU rendelet

az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízijácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfarok keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Várhatóan 2017-ben az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfü	Pennisetum setaceum
	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet

a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	Robinia pseudo-acacia
amerikai kőris	Fraxinus americana
bálványfa	Ailanthus altissima
keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
fekete fenyő	Pinus nigra
erdei fenyő	Pinus sylvestris
gyalogakác	Amorpha fruticosa
kései meggy	Prunus serotina
zöld juhar	Acer negundo

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	Phytolacca americana
japánkeserűfű fajok	Fallopia spp.
kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
magas aranyvessző	Solidago gigantea
parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
selyemkóró	Asclepias syriaca
süntők	Echinocystis lobata

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta* spp.).